

Κάθε γυναίκα χρειάζεται ιδιαίτερη φροντίδα και προσοχή.
Μάθετε περισσότερα για το πρόγραμμα «Ζωή & Υγεία για τη γυναίκα» στο πλησιέστερο κατάστημα Eurobank.

ζωή & υγεία
για τη γυναίκα

27-28 ΜΑΡΤΙΟΥ 2010
1,60 ΕΥΡΩ
ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
3,50 ΕΥΡΩ
www.tanea.gr

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

ΕΛΛΗ ΛΑΜΠΕΤΗ
ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

Πάσχα Ελλήνων
ήθη & έθιμα

ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ
ΥΓΕΙΑ

ταχυδρόμος
I feel good

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

Ποια χλιδή;
Εγώ παίρνω
μισθό €2.300

ΣΕΛΙΔΕΣ 26-27

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Οδηγός:
Πότε θα πάρω
σύνταξη;

ΣΕΛΙΔΕΣ 42-43

Τα καλά νέα των Βρυξελλών και τα ανοιχτά μέτωπα

Μετά Βαΐων και... μέτρων

■ Ψηφίζεται το Φορολογικό, ακολουθούν
Ασφαλιστικό, Καλλικράτης, διαρθρωτικά

Μετά τη συμφωνία των
Βρυξελλών για τον δανει-
σμό της χώρας, η κυβέρ-
νηση ετοιμάζεται να ρίξει
το βάρος της στο εσωτε-
ρικό μέτωπο.

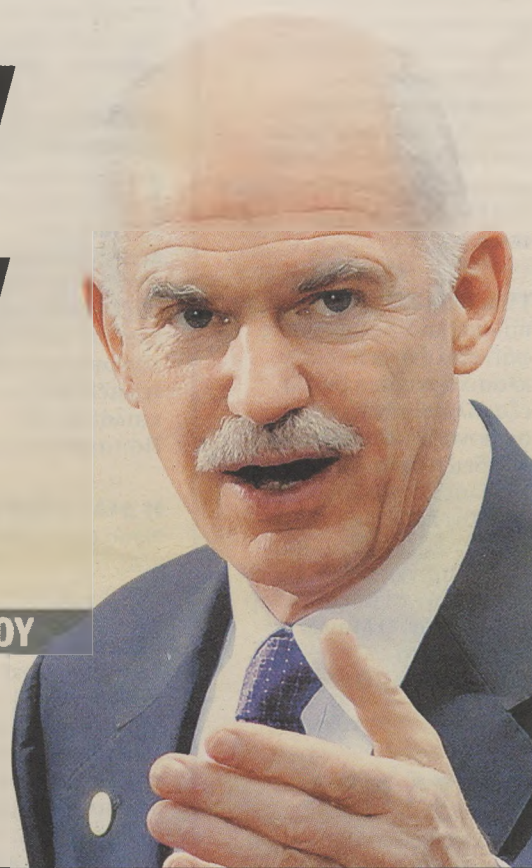
ΣΕΛΙΔΕΣ 9-16 ΚΑΙ ΡΙΠΕΣ (ΣΕΛ.4)

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Ευνοϊκότερο
δάνειο €16 δισ.
ώς τέλος Μαΐου

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ

Από την Κόλαση
στον Παράδεισο
σε 48 ώρες

ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

ΤΟ ΕΝΘΕΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΤΕΧΝΕΣ

ΤΟ ΕΝΘΕΤΟ ΓΙΑ ΤΑ
ΒΙΒΛΙΑ

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΧΡΗΜΑ

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΑ
ΣΠΟΡ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΕΣΥ

Ο εφιάλτης του Ομπάμα που
κατέληξε σε ιστορική νίκη ΣΕΛ. 32-33

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Ο βιαστής μου κυκλοφορεί
ακόμη ελεύθερος ΣΕΛ. 22-23

ΜΕΝΕΛΑΟΣ
ΛΟΥΝΤΕΜΗΣ

ΟΔΟΣ
ΑΒΥΣΣΟΥ
ΑΡΙΘΜΟΣ 0

Προαιρετικά
στα περίπου με 5€

ΤζοΚερ
η Ζωή Αλλιώς

ΤΖΑΚ ΠΟΤ

€7.000.000

Τουλάχιστον

Κατάθεση δελτίων
μέχρι 20:30
την Κυριακή 28/03/2010

ΟΠΑΠ

ΘΕΡΙΝΗ ΩΡΑ

ΑΠΟ ΤΑ
ξημερώ-
ματα αύ-
ριο αρχί-
ζει η θερι-
νή ώρα.
Στις 3 το

πρωί της Κυριακής, οι δείκτες των ρολογιών πρέπει να μετακινηθούν μία ώρα μπροστά και να δείχνουν 4.

BIBΛΙΟΔΡΟΜΙΟ

ΟΙ ΥΠΕΡΗΡΩΣ και η σωτήρια αγαθοεργή δράση τους αποτέλεσαν για χρόνια το αγαπημένο θέμα χιλιάδων παιδικών βιβλίων. Απονέμουν Δικαιοσύνη, σώζουν ζωές που κινδυνεύουν, μάχονται το κακό. Αυτά παλιά. Σήμερα μπορεί να θεωρηθεί ότι οι ήρωες αυτοί έχουν θέση στις σύγχρονες κοινωνίες; Μπορούν να υποκαθιστούν τους θεσμούς, να εφαρμόζουν αυτοδικία; Λογοτεχνικά ερωτήματα των καιρών που αλλάζουν συνεχώς. Ο Ηλίας Κανέλλης στο ΒΙΒΛΙΟΔΡΟΜΙΟ.

ΣΕΛ. 8-9

ΤΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ σήμερα τα παιδιά; Από τις πωλήσεις φαίνεται ότι τα παλιά κλασικά παιδικά βιβλία εξακολουθούν να τα συγκινούν περισσότερο. Απόδειξη ότι ο «Μικρός Νικόλας: Το κόκκινο μπαλόνι και άλλες ανέκδοτες ιστορίες» και «Ο μικρός πρίγκιπας» αποτελούν τα μπεστ σέλερ των μικρών. Ο Μανώλης Πιμπλής στο ΒΙΒΛΙΟΔΡΟΜΙΟ.

ΣΕΛ. 2-3

ΤΑ ΝΕΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ (1922-1957)
ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ (1957-2009)
ΣΤΑΥΡΟΣ Π. ΨΥΧΑΡΗΣ Εκδότης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΕΜΗΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΕΚΔΟΣΗΣ: ΗΛ. Κ. ΜΑΤΣΙΚΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ
ΣΥΝΤΑΞΗΣ: Ν. Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΤΕΦ. ΣΤ. ΤΖΑΝΑΚΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΕΚΔΟΣΗΣ: ΕΥΑΓ. ΣΤ. ΑΙΛΙΟΥΤΗΣ
Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη Α.Ε.

Διοικητικό Συμβούλιο

Σταύρος Π. Ψυχάρης Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Παναγιώτης Στ. Ψυχάρης Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος, Μέλη: Παντελής Ι. Καψής, Νικόλαος Κορίτσας, Τρύφων Ι. Κουταλιδής, Ιωάννης Μάνος, Στέργιος Νέζης, Ιωάννης Παράσχης, Νικόλαος Πεφάνης, Βίκτωρ Ρέσσης, Αντώνιος Τριφύλλης, Χριστίνα Τσούτσουρα - Ψυχάρη, Juan Luis Cebrian, Jean-Marie Colombani

Γραφεία: Μιχαλακοπούλου 80,
Τ.Κ. 115 28, ΑΘΗΝΑ

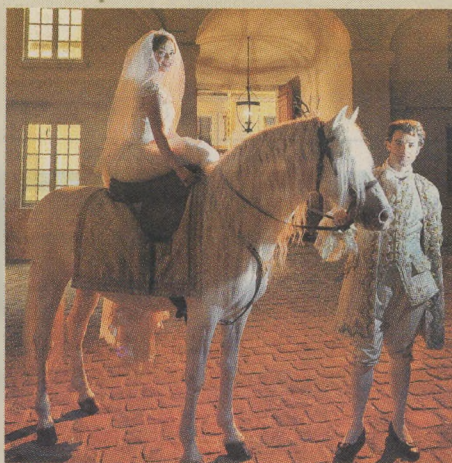
Τηλέφωνα: (211) 36.57.000 -
(210) 77.66.000
FAX (211) 36.58.301

Internet: <http://www.tanea.gr>
<http://digital.tanea.gr>
e-mail: info@tanea.gr
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ: 1767

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:
MULTIMEDIA A.E.

ΜΟΔΑ σαν παραμύθι είναι η νέα τάση που κυριαρχεί στις συλλογές των μεγάλων οίκων μόδας και των σχεδιαστών. Ίσως επειδή στα παραμύθια, όπως και στη μόδα, όλα είναι πιθανά. Η Χιονάτη, πρίγκιπες των παραμυθιών, μάγοι, η μικρή Γοργόνα και άλλοι ήρωες γνωστών παραμυθιών καθορίζουν τους άξονες της παγκόσμιας υψηλής ραπτικής στις μέρες μας.

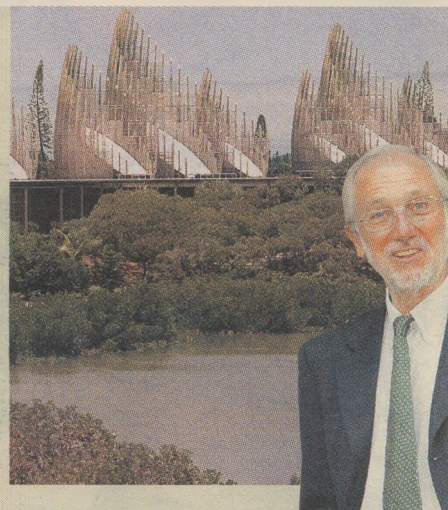
ΣΤΟΥΣ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ. ΣΕΛ. 3

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ τους διασημότερους αρχιτέκτονες της εποχής μας. Τα έργα του μιλάνε για πρεμία και όχι για συγκρούσεις και οδηγούν προς έναν πιο πολιτισμένο κόσμο. Εμπνέεται κυρίως από το περιβάλλον. Ο Ρέντζο Πιάνο γεννήθηκε στη Γένοβα της Ιταλίας, αλλά δημιούργει αριστουργήματα σε όλον τον κόσμο. Στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής του Μπορντό της Γαλλίας εκτίθενται αυτές τις ημέρες μερικά από τα γνωστότερα έργα του. Η Έφη Φαλίδα στους

ΣΤΟΥΣ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ. ΣΕΛ. 1-2

ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΙΣ

Αιγαίο

Κύριε Νεόκοπε,

Αυτό το «Προκλήσεις εσείς; Ακυρώσεις εμείς», που γράφατε σχετικά με την τουρκική προκλητικότητα, μου έφερε στον νου το γνωστό: «γκολ εσείς, σέντρα εμείς».

Με τιμή
Χρήστος Κεχαγιάς

«Εναλλακτικά».
ΣΕΛ. 19

ΤΑ ΛΙΓΑ ΞΥΛΙΝΑ καΐκια που έχουν απομείνει και τα ακόμην λιγότερα που κατασκευάζονται συγκινούν ανθρώπους με μεράκι και γερό πορτοφόλι. Πολλοί τα χρησιμοποιούν και για εξοχική... κατοικία. Η Μαρία Λίλα στη

ΣΕΛ. 24

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΑΠΟΨΙΛΩΝΟΝΤΑΙ τα θαλάσσια οικοσυστήματα από οργανισμούς. Ανεμώνες, γαρίδες, καβούρια, αχινοί και σαλιγκάρια μαζεύονται από το φυσικό τους

περιβάλλον στους κοραλλιογενείς υφάλους και καταλήγουν σε ενυδρεία. Στην

ΕΠΙΣΤΗΜΗ. ΣΕΛ. 67

ΜΕΧΡΙ τώρα ξέραμε ότι η οικογενειοκρατία κυριαρχεί σε επιχειρήσεις και πολιτική. Όμως και τα παιδιά των μεγαλοπαραγόντων του ελληνικού ποδοσφαίρου και μπάσκετ δεν κληρονομούν μόνο το όνομα του μπαμπά αλλά και την ομάδα του. Ο Κώστας Κοφινάς στην

ΟΜΑΔΑ. ΣΕΛ. 52-53

Οδηγός για το Σαββατοκύριακο

ΣΙΝΕΜΑ

Ο Δ. Δανίκας αξιολογεί τις ταινίες: **«Σε τεντωμένο σχοινί»** • **«Τα παιδιά δεν παίζουν»** • **«Νιάτα σε έξαψη»** • **«4 μαύρα κοστούμια»**. ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ. ΣΕΛ. 9

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Γιούρι Μπασμέτ επιστρέφει στο Μέγαρο Μουσικής και μάλιστα με τη διπλή ιδιότητα του σολίστ (βιόλα) και του αρχιμουσικού. Α-πόψε στις 8.30. Στους ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ. ΣΕΛ. 7

ΘΕΑΤΡΟ

Ο Γ.Δ.Κ. Σαρηγιάννης γράφει για την παράσταση: **«Δον Ζουάν»**. Στο Εθνικό Θέατρο, Κεντρική Σκηνή (Αγ. Κωνσταντίνου 22-24). Με Αιμίλιο Χειλάκη, Γιάννη Μπέζο. ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ. ΣΕΛ. 8

ΧΙΠ ΧΟΠ

Οι Active Member επιστρέφουν με χιπ χοπ μουσικές και τις νέες δουλειές τους. Απόψε στο «Gagarin» της οδού Λιοσίων.

Στους ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ. ΣΕΛ. 7

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ Βλ. Ατζέντα στη ΣΕΛ. 7-9

ΓΡΑΦΟΥΝ

Πάυλος
Τσίμας,
ΣΕΛ. 4

Νότης
Παπαδό-
πουλος,
ΣΕΛ. 10

Εύη Κυρια-
κοπούλου,
«Κασσάνδρα»,
ΣΕΛ. 18

Κώστας
Γεωργου-
σόπουλος,
ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ,
ΣΕΛ. 6

Ελενα
Ακρίτα,
ΣΕΛ. 71

Στέφανος
Τζανάκης
ΣΕΛ. 71

ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ ΥΓΕΙΑ

ταχυδρόμος

I feel good!

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ του να καταγγείλει την καπνοβιομηχανία στην οποία εργαζόταν ότι πωλούσε τσιγάρα ενώ ήξερε ότι η νικοτίνη είναι εθιστική τον οδήγησε στην απόλυση, την εταιρεία του να καταδικαστεί σε υψηλές αποζημιώσεις και την περίπτωση του να γυριστεί κινηματογραφική ταινία. Ο Τζέφρι Γουάιγκαντ, ο «Insider» της γνωστής ταινίας, αφηγείται στον Γιάννη Παπαδόπουλο τη ζωή του. Στον ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ. ΣΕΛ. 20-23

ΕΙΝΑΙ νόστιμη, ελαφριά, υγιεινή και μπορεί να μας προφυλάξει από πολλές παθήσεις. Ο λόγος για τη μεσογειακή κουζίνα που βασίζεται στις τυπικές διατροφικές συνήθειες της Κρήτης και είναι πλούσια σε φρέσκα φρούτα και λαχανικά. Ο σεφ Δημήτρης Δημητριάδης εξηγεί τα μυστικά της στην Κική Τριανταφύλλη. Στον ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ. ΣΕΛ. 38-39

ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ δεν θα ήθελε να μείνει για πάντα νέος! Βλέπετε, η νεότητα έχει μυθοποιηθεί. Και η αντιγήρανση αποτελεί εκτός από επιστήμη και καθημερινή φροντίδα και έγνοια μας. Τι είναι όμως η γήρανση, πώς εμφανίζεται και πώς αντιμετωπίζεται; Η πρόεδρος της Αντιγηραντικής Εταιρείας Ελλάδας Μαρία Καρδάση δίνει τις απαντήσεις στη Γεωργία Γεωργακαράκου. Στον ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ. ΣΕΛ. 30-32

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
Αντώνης Ρενιέρης

ΕΤΟΣ
640ΤΑ ΝΕΑ
ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ
19.688

27-28 Μαρτίου 2010

ΡΙΠΕΣ Προσοχή στην παγίδα

ΤΟ πρώτο συναίσθημα που κυριάρχησε όταν ανακοινώθηκε η συμφωνία των Βρυξελλών: ανακούφιση. Το δεύτερο: ικανοποίηση – κάτι που σπανίως μας συμβαίνει εσχάτως. Αλλά και τα δύο μαζί μπορεί να εξελιχθούν σε παγίδα. Και να μας παρασύρουν σε βιαστική «λήξη συναγερμού» για τα δημόσια οικονομικά της χώρας. ΜΕ όσα συμφωνήθηκαν στη σύνοδο των Βρυξελλών η Ελλάδα υπολογίζει να εξασφαλίσει ασφαλή πρόσβαση στις αγορές. Διότι για τους επενδυτές φαίνεται ότι θεωρείται πλέον ασφαλής και η ίδια. Αλλά η εξομάλυνση αυτή της σχέσης δεν ήταν αυτοσκοπός. Ήταν το μέσο για να προχωρήσει η κυβέρνηση στους πραγματικούς στόχους της. Ποιοι είναι οι στόχοι αυτοί;

ΠΡΩΤΟΝ, οι μεγάλες τομές που περιέχονται στα τρία νομοσχέδια: για το φορολογικό σύστημα, για το Ασφαλιστικό και για τη νέα διοικητική διαίρεση της χώρας. Θα χρειαστεί ετοιμότητα για να ολοκληρωθεί η νομοθέτηση όσων προβλέπονται. Και αποφαστικότητα για να εφαρμοστούν.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ, η πραγματοποίηση των διαρθρωτικών εκείνων αλλαγών που θα σπάσουν τις αγκυλώσεις δεκαετιών. Η κυβέρνηση δεσμεύθηκε – και έναντι της Ενωσης – να τις προχωρήσει άμεσα. Ως εργαλεία αληθινού εκσυγχρονισμού της χώρας με ευρωπαϊκά πρότυπα.

ΤΡΙΤΟΝ, η ανάπτυξη. Τα προηγούμενα είναι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Αλλά ταυτοχρόνως είναι και προαπαιτούμενα για τον κεντρικό στόχο: την ανάπτυξη. Η παραγωγική μηχανή πρέπει να κινηθεί αποδοτικά στο εξής. Να «πέσουν λεφτά στην αγορά». Όστε σταδιακά να δημιουργηθούν πλεονάσματα που θα επιφέρουν σε βάθος χρόνου αποκλιμάκωση του χρέους. Και να επιστρέψουμε κάποτε στις εποχές της ευημερίας.

ΟΙ επιδιώξεις αυτές επείγουν. Περιελήφθησαν άλλωστε και στις πρώτες δηλώσεις του Πρωθυπουργού, όταν ανακοινώθηκε το «δίκτυ ασφαλείας» που δημιουργεί γύρω μας η Ευρώπη. Δεν είναι τυχαίο ότι επιχείρησε μεν να μεταδώσει αισιοδοξία αλλά χωρίς υπερβολές.

ΕΥΛΟΓΩΣ. Δεν χρειάζεται ενθουσιασμός, που σε δεύτερο χρόνο θα οδηγήσει σε εφθουσιασμό. Τα τραύματα της ελληνικής οικονομίας αιμορραγούν πάντα. Εξασφάλισαμε μόνον ότι δεν θα την «αποτελειώσουν». Αλλά, μέχρι να κλείσουν, «θέλει δουλειά πολλή».

ΚΑΙ ΤΩΡΑ
ΠΑΡΤΕ ΜΕΤΡΑ!

Του ΚΩΣΤΑ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Ευρωπαίοι μιλούν για ελεγχόμενα ελλείμματα χάριν της ανάπτυξης,
η Ελλάδα για περιορισμό της ανεξέλεγκτης ασωτίας

Διλήμματα και μονόδρομος

Στα μέσα του περασμένου Φεβρουαρίου μια επιστολή στους κυριακάτικους «Τάιμς», που υπέγραφαν 20 διάσημοι βρετανοί οικονομολόγοι, έκρουε τον κώδωνα του κινδύνου. Η Βρετανία, που θα έχει εφέτος το υψηλότερο έλλειμμα που είχε ποτέ σε καιρό ειρήνης, μεγαλύτερο και από της Ελλάδας, απειλείται, σύμφωνα με τους

Του
ΠΑΥΛΟΥ
ΤΣΙΜΑ

20 σοφούς, με χρεοκοπία και οικονομική κατάρρευση. Και πρέπει άμεσα να μπει σε ένα πρόγραμμα δραστικών, αιματηρών περικοπών-σοκ των δημοσίων δαπανών της, το οποίο, για να είναι αξιόπιστο, θα πρέπει να εφαρμοστεί από την κυβέρνηση που θα κερδίσει τις επικείμενες

βρετανικές εκλογές, αμέσως και να έχει στόχο «τον μηδενισμό του ελλείμματος (από το φετινό 13% στο 0%!) εντός της προσεχούς τετραετίας». Η αντίδραση ήταν άμεση. Λίγες ημέρες αργότερα, 60 οικονομολόγοι, εξίσου διαπρεπείς και πολυβραβευμένοι (ανάμεσά τους και ένας βραβευμένος με Νομπέλ), με δύο επιστολές στους «Φαϊνάνσιαλ Τάιμς», απαντούσαν στους «20», ότι μια τόσο βιαστική και μεγάλη μείωση του ελλείμματος θα ήταν άφρων πολιτική, κοινωνικά και οικονομικά καταστροφική. Επικαλούμενοι την εμπειρία όλων των οικονομικών κρίσεων στην ανθρώπινη ιστορία, οι «60» υποστήριξαν ότι μια πρόωπη προσπάθεια να ελεγχθούν τα ελλείμματα και το χρέος, με υπερβολικά μεγάλες περικοπές δημοσίων δαπανών, όσο διαρκεί η ύφεση και πριν σταθεροποιηθεί η ανάκαμψη, θα προκαλέσει, με βεβαιότητα, παράταση της ύφεσης και εκτόξευση της α-

νεργίας. Ο περιορισμός του ελλείμματος, υποστήριξαν, στο μισό, μέσα στα επόμενα τέσσερα χρόνια, πρέπει να είναι ο μάξιμουμ στόχος, σε συνδυασμό με δημόσιες επενδύσεις, οι οποίες, σύμφωνα με μια τρίτη επιστολή 20 καθηγητών Οικονομικής Ιστορίας, στον «Γκάρντιαν» αυτή τη φορά, θα πρέπει να αποβλέπουν σε έναν δομικό αναπροσανατολισμό της βρετανικής οικονο-

Ο συμβιβασμός της Πέμπτης δεν έδωσε οριστική απάντηση στο ερώτημα «κοινή οικονομική διακυβέρνηση στην Ευρώπη ή ανταγωνιστική προστασία των εθνικών πλεονεκτημάτων του καθενός;»

Η συζήτηση συνεχίζεται. Είναι μια συζήτηση που αντιπαράθετεί όχι τόσο δύο διαφορετικές σχολές οικονομικής πολιτικής όσο δύο διαφορετικές στάσεις. Από τη μια η ηθική καταδίκη της υπερχρέωσης, που βλέπει στο δημόσιο έλλειμμα και το χρέος έναν ηθικό κίνδυνο, μια αμαρτωλή πρακτική και μια παραβίαση της κοινής λογικής που απαιτεί να ζει καθένας ανάλογα με όσα βγάζει και μόνον. Και από την άλλη, ο οικονομικός ρεαλισμός, που βλέπει στα ελλείμματα και την ελεγχόμενη αύξηση του δημόσιου χρέους ένα αποτελεσματικό εργαλείο διεύθυνσης της οικονομίας, επιστροφής στην ανάπτυξη και εξομάλυνσης των κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών μιας κρίσης.

Η ίδια συζήτηση, πάνω κάτω, διεξάγεται σε όλον τον κόσμο. Διεξάγεται και στο ευρωπαϊκό πεδίο. Είναι, στην πραγματικότητα,

τα, η μία, η κάπως αφανής, όψη της παθιασμένης συζήτησης και των αντιπαράθεσεων που έφερε στο φως η «ελληνική κρίση». Και μπορεί ο συμβιβασμός της Πέμπτης να έδωσε μια θετική απάντηση στο (σχετικά απλό και εύκολο) ερώτημα «βοήθεια στην Ελλάδα ή εγκατάλειψή της». Δεν έδωσε, όμως, οριστική απάντηση ούτε στο ερώτημα «κοινή οικονομική διακυβέρνηση στην Ευρώπη ή ανταγωνιστική προστασία των εθνικών πλεονεκτημάτων του καθενός». Ούτε, πολύ περισσότερο, στο ερώτημα «γρήγορη επιστροφή στη δημοσιονομική ορθοδοξία, με ταχεία αποκλιμάκωση των ελλειμμάτων, με όποιο κόστος, ή προτεραιότητα σε πολιτικές εξόδου από την ύφεση, οικονομικής και κοινωνικής εναρμόνισης, με μετριοπαθή και αργό ρυθμό περιστολής των ελλειμμάτων;».

Η συζήτηση, φυσικά, μας αφορά άμεσα και μας καίει. Αλλά, δυστυχώς, δεν έχουμε – ακόμη – το δικαίωμα να συμμετέχουμε σε αυτήν. Ακόμη και οι πιο ενθουσιώδεις κεϋνσιανοί ανάμεσα στους 60 βρετανούς σοφούς, δεν παραλείπουν να διευκρινίσουν ότι άλλο πράγμα ένα ελεγχόμενο έλλειμμα για χάρη της ανάπτυξης και άλλο πράγμα η ανεξέλεγκτη ασωτία μιας χώρας (όπως η διακυβευόμενη Ελλάδα των προηγούμενων χρόνων), όπου οι κυβερνήσεις δανείζονται για να διορίζουν σε stage τα παιδιά των ψηφοφόρων τους, όπου οι δημόσιες επενδύσεις προσανατολίζονται όχι σε πεδία αναπτυξιακής ανταπόδοσης (παιδεία, έρευνα) αλλά πελατειακής ωφέλειας και όπου οι μεν δημόσιες δαπάνες καταγράφουν τα (μακράν) χαμηλότερα σκορ αποτελεσματικότητας στην Ευρώπη, η δε διοικητική, γραφειοκρατική επιβάρυνση επί της οικονομίας σπάει όλα τα ρεκόρ. Σε μια τέτοια περίπτωση η γρήγορη μείωση των ελλειμμάτων (μέσω διαρθρωτικών αλλαγών) είναι μονόδρομος. Τα κεφάλια μέσα, λοιπόν.

Το επόμενο διάστημα θα κληθεί να δώσει κρίσιμες εξετάσεις υλοποιώντας όλες τις αποφάσεις που αποσκοπούν στη μείωση του ελλείμματος και τον περιορισμό του δημόσιου χρέους

Προσγείωση στη... Λεωφόρο Μέτρων

Επιστροφή στα εσωτερικά προβλήματα μετά τη μάχη στις Βρυξέλλες

Στη σκληρή πραγματικότητα και στα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας επιστρέφουν τη Μεγάλη Δευτέρα ο Πρωθυπουργός και η κυβέρνησή του μετά την ανάσα που πήρε η χώρα στο Συμβούλιο Κορυφής, στις Βρυξέλλες.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΒΟΥΛΑ ΚΕΧΑΓΙΑ

Το επόμενο διάστημα η κυβέρνηση θα κληθεί να δώσει κρίσιμες εξετάσεις για να ανακτήσει την αξιοπιστία και το χαμένο κύρος της απέναντι στους ευρωπαίους εταίρους υλοποιώντας όλες τις δεσμεύσεις και τις αποφάσεις της που αποσκοπούν στη μείωση του ελλείμματος και τον περιορισμό του δημόσιου χρέους. «Τώρα πια δεν έχουμε ούτε καν το πρόσχημα της μη παροχής βοήθειας από τις χώρες της Ε.Ε.» έλεγε κυβερνητικός παράγοντας περιγράφοντας τις δυσκολίες που θα συναντήσει η κυβέρνηση. Οι οδηγίες που έχει δώσει το Μαξίμου προς τους υπουργούς του οικονομικού κύκλου είναι σαφείς: «Να μην πάει ούτε μία ημέρα χαμένη». Όπως εξηγεί μάλιστα κορυφαίος κυβερνητικός παράγοντας, για να επιτύχει η Ελλάδα την πολυπόθητη μείωση των επιτοκίων δανεισμού θα πρέπει να λειτουργήσουν συνδυαστικά από τη μία πλευρά η ύπαρξη του μηχανισμού στήριξης και η απόφαση του προέδρου της ΕΚΤ να αποδέχεται ελληνικά ομόλογα ως ενέχυρα από τις τράπεζες και από την άλλη η πορεία υλοποίησης του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης. «Πρέπει να δείξουμε συνέπεια και να μην κάνουμε βήματα προς τα πίσω. Να εφαρμόσουμε όλα τα μέτρα» είπε χαρακτηριστικά χθες στέλεχος του οικονομικού επιτελείου.

Ως εκ τούτου, το υπουργείο των Οικονομικών – σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες – έχει αποφασίσει να μην κάνει ούτε μία υποχώρηση στο φορολογικό νομοσχέδιο και να προχωρήσει στη συζήτησή του στις Επιτροπές της Βουλής από τη Μεγάλη Δευτέρα έως τη Μεγάλη Τετάρτη προκειμένου την Πέμπτη μετά το Πάσχα να έρθει στην Ολομέλεια προς ψήφιση. Λόγω μάλιστα των εκτάκτων συνθηκών και της τρέχουσας συγκυρίας, η Βουλή για πρώτη φορά φέτος δεν θα διακόψει τις εργασίες της για ένα 15νήμερο – «δεν είμαστε σχολείο ανέφερε κορυφαίος θεσμικός παράγοντας» – αλλά μόνο τις απαραίτητες αργίες του Πάσχα.

Το Ασφαλιστικό. Παράλληλα, η κυβέρνηση έχει να «τρέξει» το Ασφαλιστικό το οποίο θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση ώστε να κατατεθεί στη Βουλή τον Μάιο ή τον Ιούνιο γνωρίζοντας παράλληλα ότι μετά το Πάσχα ενδεχομένως να βρεθεί αντιμέτωπη με τις αντιδράσεις των συνδικάτων και πιθανές απεργιακές κινητοποιήσεις. Ανοιχτό παραμένει και το θέμα του αναπτυξιακού νόμου, οι διαδικασίες για την κατάθεση του οποίου θα πρέπει κατά κοινή παραδοχή να επιταχυνθούν ώστε τα αναπτυξιακά μέτρα να δώσουν ώθηση στην ελληνική οικονομία λειτουργώντας παράλληλα με τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Σταθερότητας. Η ίδια η υπουργός Οικονομίας κ. Λούκα Κατσέλη έχει προαναγγείλει ότι το αναπτυξιακό νομοσχέδιο (στο οποίο θα περιλαμβάνεται και το άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών) ενδεχομένως να κα-

Ελπίδες για αποκλιμάκωση των spread

Διαφορά ελληνικών με γερμανικά επιτόκια 10ετών ομολόγων

Σε μονάδες βάσης

Μείωση των επιτοκίων δανεισμού για δεύτερη ημέρα

Η απόφαση της ΕΚΤ να δέχεται για ακόμη ένα χρόνο ως εγγύηση ομόλογα χωρών ακόμη και με χαμηλή βαθμολογία, στην κλίμακα του Β, θεωρείται εξαιρετικά σημαντική καθώς αφοπλίζει τους οίκους αξιολόγησης, οι οποίοι – παρά τις αποτυχίες τους στην πρόβλεψη της διεθνούς κρίσης – εξακολουθούν να καθορίζουν τις τύχες χωρών όπως η Ελλάδα. Ήδη, τα επιτόκια δανεισμού σημείωναν χθες για δεύτερη ημέρα μείωση και το spread των δεκαετών ομολόγων κυμαινόταν το

μεσημέρι στις 303 - 306 μονάδες βάσης, έναντι 333 μονάδων μία ημέρα πριν και των περίπου 350 μονάδων βάσης που είχε φθάσει τις προηγούμενες ημέρες. Παράλληλα ευνοϊκή επίδραση δεχόταν και το ευρώ, η ισοτιμία του οποίου ανέβηκε ελαφρώς σε 1,337 δολ. Πόσο χαμηλότερα θα πέσει το spread δεν μπορεί να προεξοφληθεί. Πάντως, οι περισσότεροι αναλυτές το βλέπουν να υποχωρεί σταδιακά στις 200 μονάδες βάσης.

Αναζητώντας 16 δισ. ευρώ μέχρι το τέλος Μαΐου

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Στις αγορές στρέφεται από την ερχόμενη βδομάδα κιόλας η κυβέρνηση για να εξασφαλίσει δάνεια περίπου 16 δισ. ευρώ έως το τέλος Μαΐου, με το χαμηλότερο δυνατό επιτόκιο. Θέλει να αξιοποιήσει τη δυναμική της προχθεσινής διπλής απόφασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Τραπεζικές αλλά και κυβερνητικές πηγές εκφράζουν αισιοδοξία ότι οι ευρωπαϊκές εξελίξεις θα οδηγήσουν σε αποκλιμάκωση των επιτοκίων, αλλά θεωρούν ότι αυτή θα εκδηλωθεί κυρίως μετά το τέλος Μαΐου, αφού οι αγορές γνωρίζουν και θα εκμεταλλευτούν το γεγονός ότι το επόμενο δίμηνο

οι δανειακές ανάγκες του Δημοσίου είναι μεγάλες.

Η κυβέρνηση φαίνεται αποφασισμένη να δοκιμάσει σύντομα την τύχη της στις αγορές, έστω και με υψηλό κόστος, το οποίο πάντως – όπως σημειώνουν αρμόδιες πηγές του υπουργείου Οικονομικών – δεν θα είναι το 6% του επιτοκίου των δεκαετών ομολόγων. Υπάρχουν εναλλα-

κτικές λύσεις, τονίζουν οι ίδιες πηγές, για δανεισμό είτε με κυμαινόμενο επιτόκιο, είτε με τίλους μικρότερης διάρκειας – 5ετία, 3ετία ή και 12μηνο – που μπορούν να περιορίσουν το επιτόκιο δανεισμού ακόμη και σε 3,5% έως 4%. Συνολικά, η κυ-

βέρνηση πρέπει να δανειστεί 40 δισ. ευρώ έως το τέλος του χρόνου, οπότε το στοίχημα της πτώσης των επιτοκίων εκτείνεται πολύ πέραν του προσεχούς διμήνου. Πάντως, από τα 40 δισ. ευρώ τα 16 δισ. ευρώ πρέπει να βρεθούν μέχρι το τέλος Μαΐου.

Ο Παπακωνσταντίνου στα «ΝΕΑ»

Αισιόδοξος ότι οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας θα οδηγήσουν σε μείωση των επιτοκίων δηλώνει ο υπουργός Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου. «Η απόφαση Τρισέ», λέει στα «ΝΕΑ», «εξασφαλίζει ρευστότητα στις τράπεζες και αυτό αφαιρεί τον κίνδυνο αδυναμίας χρηματοδότησης. Άρα, ο συνδυασμός των δύο αποφάσεων αναμένεται να οδηγήσει σε αποκλιμάκωση των επιτοκίων». Σύμφωνα με τον κ. Παπακωνσταντίνου, η πτώση των spreads εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί μετά την εξασφάλιση του δανεισμού του προσεχούς δύσκολου διμήνου.

τατεθεί στη Βουλή και τον Μάιο. Πάντως σε εκκρεμότητα παραμένει το νομοσχέδιο για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά που θα έδινε ανάσα σε πολλές οικογένειες, καθώς μέχρι στιγμής δεν έχει υπάρξει απάντηση στην ελληνική κυβέρνηση για ορισμένες πτυχές του από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Παράλληλα κάθε υπουργείο χωριστά θα πρέπει να τηρεί πιστά τους μηνιαίους στόχους για περιορισμό των δαπανών πάνω στις κα-

τευθύνσεις που δίνει το πρόγραμμα σταθερότητας.

Ικανοποίηση. Τους σκοπέλους που θα συναντήσει η κυβέρνηση το επόμενο διάστημα περιέγραψε χθες και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Γ. Πεταλωτής ο οποίος, αφού εξέφρασε την ικανοποίησή του για τις εξελίξεις στις Βρυξέλλες, παρατήρησε: «Νομίζω ότι θα πρέπει να εκτιμήσουμε πως οι συνθήκες στην α-

γορά, όχι μόνο οι σημερινές, δεν είναι αυτοματοποιημένες. Δηλαδή, κανείς με ένα κουμπί δεν ανεβοκατεβάζει τα spreads, κανείς δεν καθορίζει τόσο εύκολα τα επιτόκια δανεισμού. Από τη στιγμή όμως που γνωρίζουμε ότι υπάρχουν ορισμένες συνθήκες βάσει των οποίων εκτινάσσονται ή μειώνονται τα επιτόκια, τότε γνωρίζουμε ότι μια τέτοια εγγύηση, όπως ο μηχανισμός σταθερότητας που αποφασίστηκε, είναι μια πολύ σημαντική εγγύηση».

Όλοι υπέκυψαν στις επιταγές της καγκελαρίου, διότι το κόστος από το να μην υπάρχει συμφωνία θα ήταν δυσθεώρητο και για την Ελλάδα και κυρίως για την ευρωζώνη ή ακόμη και την Ένωση

Το μυστικό παζάρι της Μέρκελ

Τέσσερις μήνες διαπραγματεύσεων για να φθάσουμε στον «μπαμπούλα» του ΔΝΤ

Όλοι οι όροι που έθεσε η Μέρκελ έγιναν δεκτοί από τους εταίρους υπό τον φόβο ότι τυχόν αδιέξοδο θα απειλούσε την ίδια την ύπαρξη της ευρωζώνης

Επί τέσσερις μήνες πραγματοποιούσε διαπραγματεύσεις η Ανγκελα Μέρκελ εντός και εκτός Γερμανίας ώστε να πετύχει τη συμφωνία που ήθελε για τον μηχανισμό στήριξης της ελληνικής οικονομίας σε περίπτωση που χρειαστεί.

Στο διάστημα αυτό η Ελλάδα υποχρεώθηκε όχι απλώς να λάβει σκληρά μέτρα λιτότητας, αλλά κατέβαλε και υψηλό τίμημα στις αγορές, αφού δανειζόταν με κερδοσκοπικά επιτόκια.

Τελικώς, όμως, όλοι υπέκυψαν στις επιταγές της καγκελαρίου, διότι απλούστατα – όπως έλεγε κορυφαία κοινοτική πηγή – το κόστος από το να μην υπάρχει συμφωνία θα ήταν δυσθεώρητο και για την Ελλάδα και κυρίως για την ευρωζώνη ή ακόμη και την Ένωση.

Όλα άρχισαν την επομένη των εκλογών, όταν η νέα κυβέρνηση διαπίστωσε πως η Ν.Δ. της είχε κληροδοτήσει ένα άνευ προηγουμένου έλλειμμα, το οποίο είχε αποκρύψει: 12,7%! Και με το δημόσιο χρέος να φτάνει το 115%. Μόλις γνωστοποίησε αυτό στην Κομισιόν αλλά και δημόσια, οι αγορές άρχισαν το... πάρτι – εκσφενδονίζοντας τα spreads στα ύψη – ενώ οι Βρυξέλλες και το Βερολίνο δεν έκρυψαν την οργή τους για «τα στατιστικά μαγειρέματα των Ελλήνων».

Για πρώτη φορά ΔΝΤ. Διαβλέποντας πού οδεύει η κατάσταση, η κ. Μέρκελ υπαγόρευσε στην Κομισιόν για πρώτη φορά μια εντολή που στη συνέχεια θα αποδειχθεί καθοριστική: στην επιτροπή που θα ελέγξει τα στοιχεία στην Αθήνα δεν θα μετέχουν μόνο άνθρωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Ήταν Νοέμβριος του 2009 και για πρώτη φορά στην ιστορία της ευρωζώνης καταγράφεται συνύπαρξη του ΔΝΤ με τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

Λίγο πριν από τα Χριστούγεννα, το Βερολίνο διέμινυσε στους εταίρους του πως έχει αποφασίσει να συνδράμει την Ελλάδα, εφόσον βέβαια και η ελληνική κυβέρνηση συγκροτήσει ένα σοβαρό Πρόγραμμα Σταθερότητας που θα βάλε τάξη στα δημοσιονομικά της χώρας. Στην Πλατεία Συντάγματος άρχισε το γράψιμο – σβήσιμο αμέσως μετά την ψήφιση του προϋπολογισμού, ο οποίος εξαρχής είχε θεωρηθεί ανεπαρκέστατος. Ταυτοχρόνως, Παρίσι

και Βερολίνο συγκρότησαν μια άτυπη επιτροπή που άρχισε να δουλεύει μυστικά για το σχέδιο βοήθειας προς την Ελλάδα.

Πρώτη συμφωνία. Στις 3 Φεβρουαρίου ο γάλλος πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί και η γερμανίδα καγκελάριος Άνγκελα Μέρκελ είχαν κατ' ιδίαν συνάντηση, όπου κυριάρχησε το λεγόμενο «ελληνικό πρόβλημα» – ένα πρόβλημα που στο μεταξύ είχε διογκωθεί και έδειχνε πως επηρεάζει και άλλες αδύναμες χώρες της ευρωζώνης, αλλά και το ενιαίο νόμισμα. Από τις δύο πλευρές διέρρευσε ότι έχουν κατ' αρχήν συμφωνήσει σε μια ευρωπαϊκή λύση.

Αρνητική τροπή. Τις επόμενες δέκα ημέρες, ωστόσο, τα πράγματα πήραν αρνητική τροπή. Και αυτό λόγω της εσωτερικής κατάστασης στη Γερμανία. Οι Φιλελεύθεροι, που μετέχουν στον κυβερνητικό συνασπισμό, δεν ήθελαν ούτε να ακούσουν για βοήθεια προς την Ελλάδα, οι γερμανοί πολίτες ήταν επίσης αρνητικοί, προέκυψαν νομικά προβλήματα καθώς το γερμανικό Σύνταγμα απαγορεύει τη βοήθεια προς άλλη χώρα – και όλα αυτά λίγο καιρό πριν από την κρίσιμη αναμετρηση στο κρατίδιο της Βόρειας Ρηνανίας - Βεστφαλίας, όπου οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι ο δεξιός κυβερνητικός συνασπισμός οδεύει προς συντριβή.

Πισωγύρισμα Νο1. Στη Σύνοδο Κορυφής της 11ης Φεβρουαρίου η Ανγκελα Μέρκελ εμφανίστηκε ως άλλη θάτσερ – «δεν πρόκειται εδώ να μιλήσουμε για κανένα δάνειο» ξεκαθάρισε στη συνάντηση που προηγήθηκε της κανονικής συνόδου και στην οποία μετείχαν εκτός από την ίδια ο Νικολά Σαρκοζί, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Χ. Βαν Ρόμπαϊ και ο Γιώργος Παπανδρέου. Το αποτέλεσμα ήταν σχεδόν τραγικό: ένα πολιτικό κείμενο το οποίο θέτει την Ελλάδα σε καθεστώς τριμερούς επιτήρησης – από την Κομισιόν, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ – και οι ηγέτες υπόσχονταν αορίστως να διασφαλίσουν τη σταθερότητα της ευρωζώνης. Οι αγορές το εξέλαβαν ως φιάσκο – και φυσικά τιμώρησαν... την Ελλάδα.

Μπροστά ο Ρέν. Οι προσπάθειες, ωστόσο, για την προστασία της Ελλάδας συνεχίστηκαν – αν και όχι από την κ. Μέρκελ. Στις 17 Φεβρουαρίου, ο νέος επίτροπος για τα οικονομικά Ολι Ρέν ανακοίνωσε στο Κολέγιο των Επιτρόπων πως υπάρχει σχέδιο διάσωσης της ελληνικής οικονομίας – αλλά δεν αποκάλυψε ποιο είναι αυτό, ούτε τότε, ούτε

στη συνέχεια. Η ελληνική κυβέρνηση, από την πλευρά της, εργάστηκε για να ανακοινώσει και άλλα μέτρα προκειμένου να συμπληρώσει το Πρόγραμμα Σταθερότητας που δεν επαρκεί και να ηρεμήσει τις αγορές. Ο Γιώργος Παπανδρέου, αφού επικοινωνεί με τον κ. Ρέν, τον κ. Σαρκοζί και την κ. Μέρκελ, ανακοινώνει το πιο σκληρό πακέτο μέτρων στην ιστορία της χώρας στις 3 Μαρτίου – έχοντας ατύπως συμφωνήσει πως έναντι αυτού θα λάβει τη δανειακή συνδρομή των εταίρων, μέσω εγγυήσεων ή δανείων από κρατικές τράπεζες της ευρωζώνης.

Πισωγύρισμα Νο2. Η Ανγκελα Μέρκελ, όμως, υπαναχωρεί για άλλη μια φορά όταν την επισκέπτεται στο Βερολίνο δύο ημέρες αργότερα. Ο κ. Σαρκοζί, τον οποίο συνάντησε στις 7 Μαρτίου, είναι πολύ πιο θετικός και μιλάει για ευρωπαϊκή λύση – αλλά τίποτε συγκεκριμένο δεν προκύπτει. Έτσι, ο κ. Παπανδρέου αναχωρεί για την Ουάσιγκτον εμφανώς ενοχλημένος – και πλέον δεν διστάζει να μιλάει για προσφυγή στο ΔΝΤ εάν δεν βρει ανταπόκριση στην Ευρώπη. Μάλιστα, την παραμονή της συνάντησής του με τον Μπαράκ Ομπάμα – η οποία ήταν θερμότατη – έστειλε τον Γιώργο Παπακωνσταντίνου στην έδρα του ΔΝΤ, στην Ουάσιγκτον. Ο υπουργός Οικονομικών συναντήθηκε με το δεξί χέρι του κ. Στρος-Καν, τον καθηγητή Ολιβιέ Μπλανσάρ, και συζητήσαν ακόμη και τις λεπτομέρειες ενός προγράμματος του ΔΝΤ για την Ελλάδα.

Διχασμός. Από 'κει και μετά, το ελληνικό ζήτημα μετατρέπεται σε ευρωπαϊκό πρόβλημα – και η Ένωση διχάζεται. Όλοι οι θεσμικοί παράγοντες – ο πρόεδρος της Κομισιόν κ. Μπαρόζο, ο πρόεδρος του Γιουρογκρούπ κ. Γιούνκερ, ο διοικητής της ΕΚΤ κ. Τρισέ – τάσσονται κατά της συμμετοχής του ΔΝΤ σε έναν μηχανισμό στήριξης της Ελλάδας. Η κ. Μέρκελ, ωστόσο, το θεωρεί προϋπόθεση – και το λέει σε όλους τους τόνους. Και παραμονές της Συνόδου Κορυφής, από συνεργάτες του κ. Σαρκοζί διαρρέει ότι «μάλλον πρέπει να το συζητήσουμε». Στις Βρυξέλλες όλοι κατάλαβαν ότι το θέμα είχε ήδη συζητηθεί – και κατά πάσα πιθανότητα είχε κλείσει, χωρίς να ερωτηθεί κανείς άλλος. Στη μιάμιση ώρα που κράτησε η κατ' ιδίαν συνάντηση του γάλλου προέδρου και της γερμανίδας καγκελαρίου μπήκαν οι τελευταίες ψηφίδες σε ένα σκηνικό που σπινόταν εδώ και τέσσερις μήνες – και το οποίο δούλευαν οι άνθρωποι των Ηλυσίων Πεδίων και της καγκελαρίας ασταμάτητα.

Εξκάλιμπερ

Τι μας συμβαίνει; Μέχρι προχθές πηγαίναμε για φούντο αλλά σωθήκαμε, ανήμερα του Ευαγγελισμού. Το είδαμε στην τηλεόραση, το έγραψαν και οι εφημερίδες. «Οι κόποι και οι θυσίες του ελληνικού λαού πίνουν τόπο», δήλωσε ο Πρωθυπουργός. Τα νέα είναι εξαιρετικά, ιδιαίτερα αν οι κόποι και οι θυσίες πίνουν τόπο

πριν ακόμα γίνουν. Ο Πρωθυπουργός γνωρίζει τα πράγματα καλύτερα απ' όλους μας. Μας παίρνει συνέχεια μαζί του και μας

ΑΙΧΜΕΣ

Του
ΑΛΕΞΗ
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ

ταξιδεύει σ' ολόκληρο τον κόσμο. Στις διεθνείς συναντήσεις με τους διεθνείς ηγέτες, ανάμεσα σε φλας και σωματοφύλακες με υπηρεσιακά καρτελάκια, παίζεται και κερδίζεται η τύχη μας. Καταφέραμε να μετατρέψουμε την αδυναμία σε αρετή. Η ευρωπαϊκή αλυσίδα καλυβδώθηκε από τον πιο ασθενή κρίκο της.

Όλα αυτά ακούγονται κάπως σαν το παραμύθι με το πριγκιπόπουλο που τράβηξε το Εξκάλιμπερ από τον βράχο. Αλλά το μέλλον δεν προδιαγράφεται εξίσου μυθικό. Ζήσαμε τον μύθο μας στην Ευρώπη, αλλά θα πρέπει να ζήσουμε τη ζωή μας στην Ελλάδα. Τώρα που πήραμε τη στήριξη όλου του κόσμου, που μας άπλωσαν δίκτυα κάτω από τα πόδια και μας άφησαν γεμισμένα όπλα στο τραπέζι, βρισκόμαστε πιο μόνοι από ποτέ: υπόλογοι σε όλους και αντιμέτωποι με τον πραγματικό μας εαυτό.

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ
ΕΙΡΗΝΗ Δ.
ΚΑΡΑΝΑ-
ΣΟΠΟΥΛΟΥ

Πώς μοιράστηκαν οι ρόλοι στο διαπραγματευτικό θρίλερ των Βρυξελλών

Το πόκερ των πέντε

ΖΑΝ ΚΛΟΝΤ ΤΡΙΣΕ

Ο θαρραλέος

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας εμφανίστηκε ο πιο γνήσιος και θαρραλέος του να δέχεται τα ελληνικά ομόλογα ως εγγύηση για τη χορήγηση δανείων ήταν θεόστολτο δώρο για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα – ενώ διευκολύνει την Αθήνα περισσότερο και από την απόφαση της Συνόδου Κορυφής. Επιπλέον, ακόμη και όταν έβλεπε πού καταλήγει η συμφωνία του γαλλογερμανικού άξονα, δεν δίστασε να πει τη γνώμη του – ότι η ανάμειξη του ΔΝΤ είναι εξαιρετικά αρνητική εξέλιξη. Ίσως λοιπόν ο «Ντελόν» της σύγχρονης Ευρώπης να έχει τη μορφή ενός κεντρικού τραπεζίτη...

ΖΟΖΕ ΜΠΑΡΟΖΟ

Ο κομπάρσος

Ο πρόεδρος της Κομισιόν που κατά καιρούς έχει κατηγορηθεί για έλλειψη πολιτικής βούλησης, πρώτη φορά από τότε που ανέλαβε τα καθήκοντά του, τόλμησε να πάει κόντρα στην κ. Μέρκελ. Εξέφρασε, έτσι, την αντίθεσή του σε μια λύση που δεν θα ήταν αμιγώς ευρωπαϊκή. Και αυτό μολοντί μία εβδομάδα νωρίτερα είχε συναντηθεί με τον πρόεδρο του ΔΝΤ Ντομνίκ Στρος-Καν, σε πολύ καλό κλίμα. Την άποψή του την «πλήρωσε» πάραυτα: Σαρκοζί και Μέρκελ διαπραγματεύθηκαν μόνοι τους και τον αγνόησαν.

ΑΝΓΚΕΛΑ ΜΕΡΚΕΛ

Η νέα θάτσερ

Πριν καν ολοκληρωθεί η Σύνοδος η καγκελάρια περιγράφεται ως η καλύτερη παίκτρια πόκερ στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η «νέα θάτσερ», η «μαντάμ Όχι» και άλλα, λιγότερο κολακευτικά. Ουδείς αμφιβάλλει ότι είναι η μεγάλη κερδοσμένη αφού πέτυχε όλους τους στόχους της, από την ανάμειξη του ΔΝΤ μέχρι την ενεργοποίηση του μηχανισμού υποστήριξης μόνο όταν ένα κράτος έχει φτάσει στα όρια της χρεοκοπίας. Επιπλέον επέβαλε την επιδίωξη ενός ακόμη πιο αυστηρού Συμφώνου Σταθερότητας, που θα προβλέπει και κυρώσεις για τους «αμαρτωλούς» της ευρωζώνης. Το μέγα ερώτημα είναι αν όλα αυτά θα θεωρηθούν επαρκή για τους ψηφοφόρους, που δείχνουν αποφασισμένοι να τη μαυρίσουν στις εκλογές της Βόρειας Ρηνανίας - Βεσφαλίας.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ο επίμονος

Ο Πρωθυπουργός έδειξε από την αρχή ότι η συμφωνία της προηγούμενης Συνόδου Κορυφής δεν ήταν αρκετή. Εχοντας λάβει τα απαραίτητα δημοσιονομικά μέτρα επέμενε πως η Ελλάδα χρειαζόταν «προστασία» από τις αγορές. Για τον λόγο αυτό φρόντισε να συναντήσει και την κ. Μέρκελ και τον κ. Σαρκοζί αλλά και τον κ. Ομπάμα, ενώ ανέλαβε και πρωτοβουλία κατά των κερδοσκόπων. Παράλληλα απείλησε με προσφυγή στο ΔΝΤ. Η συμφωνία μπορεί να μην είναι ιδανική, αλλά προσφέρει μια βαθιά ανάσα στην ελληνική οικονομία.

ΝΙΚΟΛΑ ΣΑΡΚΟΖΙ

Ο πραγματιστής

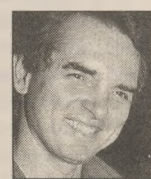
Ο πρόεδρος της Γαλλίας κλήθηκε να απαντήσει σε ένα μοιραίο ερώτημα: Καλύτερα μια κακή συμφωνία ή καθόλου συμφωνία; Επέλεξε το πρώτο, κρίνοντας πως έτσι τουλάχιστον θα διασωθεί η ενότητα της ευρωζώνης, αλλά και δεν θα σπάσει οριστικά ο γαλλογερμανικός άξονας που στηρίζει «το μαγαζί» εδώ και δεκαετίες. Φυσικά, το τίμημα που κατέβαλε και ο ίδιος όπως και οι άλλοι οπαδοί της ευρωπαϊκής ενοποίησης ήταν μεγάλο: πρώτη φορά στην ιστορία του 11 χρόνου ευρώ οι ηγέτες του αποδέχθηκαν την ενεργό ανάμειξη του ΔΝΤ. Και – επιπλέον – επέλεξε να μέθοδος του μαστιγίου σε μια περίοδο κρίσης, με πλήρη παραγνώριση της κοινωνικής διάστασης της Ε.Ε. Προφανώς, ο Φρανσουά Μιτεράν δεν θα ήταν υπερήφανος για τους επιγόνους του.

Η απόφαση της προηγούμενης Συνόδου (απ' όπου και η φωτογραφία των 5) αποδείχθηκε ανεπαρκής, όπως εξαρχής υποστήριξε η Ελλάδα

Αναμνήσεις από το μέλλον

Η γαλλογερμανική συμφωνία – αλεξίπτωτο για την Ελλάδα (και όποια άλλη χώρα της Ένωσης βρεθεί στο χείλος της χρεοκοπίας) δικαιώνει κατ' αρχήν τον κ. Παπανδρέου και τη σκληρή προσπάθειά του να βρεθεί μία ευρωπαϊκή απάντηση στους κερδοσκόπους. Και ανεξαρτήτως του πόσο αποτελεσματική θα είναι αυτή συμφωνία (η απάντηση θα δοθεί από Δευτέρα που θα βγει να δανεισθεί η Ελλάδα) δείχνει ανάγλυφα ότι ακόμη και μια μικρή χώρα μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με μια δραστήρια και αποτελεσματική πολιτική ηγεσία μπορεί να πετύχει σημα-

ΑΙΧΜΕΣ

Του
**ΝΟΤΗ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**
Notispap@dolnet.gr

νικά οφέλη για τα συμφέροντά της. Συγχρόνως, όμως, η σφραγίδα Μέρκελ στη συμφωνία δείχνει τη νέα οπτική της Γερμανίας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συνδρομή του Διεθνούς

Νομισματικού Ταμείου που επέβαλε η γερμανίδα καγκελάρια κάνει σαφές ότι η γερμανική πλευρά δεν είναι διατεθειμένη πλέον να συνεισφέρει για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση παρά το ότι ήταν – ως τώρα – η πλέον ωφελημένη (οικονομικά και πολιτικά) από αυτήν.

Πολιτικά ωφελημένη διότι το ευρωπαϊκό οικοδόμημα αποτέλεσε την πολιτική νομιμοποίηση της Γερμανίας μετά τον πόλεμο – να μην ξεχνάμε ότι οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες δημιουργήθηκαν στη δεκαετία του '50 και ως μία απάντηση στις θηριωδίες του ναζισμού, περιείχαν μάλιστα και ευρωπαϊκή συμφωνία για τον έλεγχο του χάλυβα στην Ευρώπη ώστε να μπορεί να υπάρξει έλεγχος σε κάθε χώρα που θα θέλει να κατασκευάσει μία πανίσχυρη στρατιωτική μηχανή. Οικονομικά ωφελημένη διότι το ενιαίο νόμισμα βοηθά τις περισσότερο ανεπτυγμένες βιομηχανικές χώρες της Ένωσης εις βάρος των υπολοίπων αφού αποπλίζει τους νομισματικούς μηχανισμούς άμυνας κάθε κράτους – μέλους απέναντι στις εξαγωγές των άλλων κρατών.

Αν όμως η Γερμανία, παρά τα μεγάλα οφέλη της, αντιμετωπίζει με τέτοιο απαξιοτικό τρόπο την Ευρωπαϊκή Ένωση (οι τελευταίες δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι το 40 % των Γερμανών επιθυμεί την αποχώρηση της χώρας από την ΟΝΕ) θα πρέπει τα υπόλοιπα κράτη – μέλη της Ευρώπης να αρχίζουν να σκέφτονται τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε – εάν μπορούσε – να επιζήσει το ευρωπαϊκό οικοδόμημα χωρίς τη συμμετοχή του Βερολίνου. Δυστυχώς η λογική της ρατσιστικής συμπεριφοράς απέναντι στις μικρότερες χώρες και της οικονομικής κυριαρχίας που αρχίζει να καλλιεργείται και πάλι στη Γερμανία οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε νέες επικίνδυνες ατραπούς...

Το τηλεσίγγραφο στον Μπαρόζο, το γεύμα στου «Ζορζ», οι πιέσεις του προέδρου της Κομισιόν στη Μέρκελ και τα τηλεφωνήματα σε Τρισέ και Σαρκοζί

Σκωτσέζικο ντους πριν από το «ουφ»

Το διήμερο θρίλερ του Παπανδρέου στις Βρυξέλλες πριν από τη συμφωνία

Τετάρτη βράδυ στις Βρυξέλλες, λίγη ώρα μετά την ολοκλήρωση της συνάντησής του με τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, ο Γιώργος Παπανδρέου ζητάει από τους συνεργάτες του «να πάει κάπου για φαγητό».

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ

Θέλει να σκεφτεί και να ηρεμήσει ενόψει της κρίσιμης, από κάθε άποψη, επόμενης μέρας – «μπτέρα όλων των διαδικασιών», σύμφωνα με την ελληνική αντιπροσωπεία. Το «τελεσίγγραφο» Παπανδρέου έχει ήδη διαπεράσει όλες τις κλίμακες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο τελευταίος παραλήπτης είναι και εκείνος που το είχε παραλάβει πρώτος, προ ημερών: ο κ. Μπαρόζο ενημερώνεται από τον κ. Παπανδρέου ότι «για την Ελλάδα δεν μπορεί να υπάρξει άλλη αναβολή. Ή θα ληφθεί απόφαση αύριο ή θα αναγκαστούμε ως χώρα να αναζητήσουμε άλλες επιλογές». Παραδόξως, ο κ. Μπαρόζο, στην εκλογή του οποίου είχε αντιταχθεί ενεργά ο κ. Παπανδρέου, δεν υιοθέτησε απλώς το τηλεσίγγραφο, αλλά φρόντισε να του δώσει μεγαλύτερη βαρύτητα

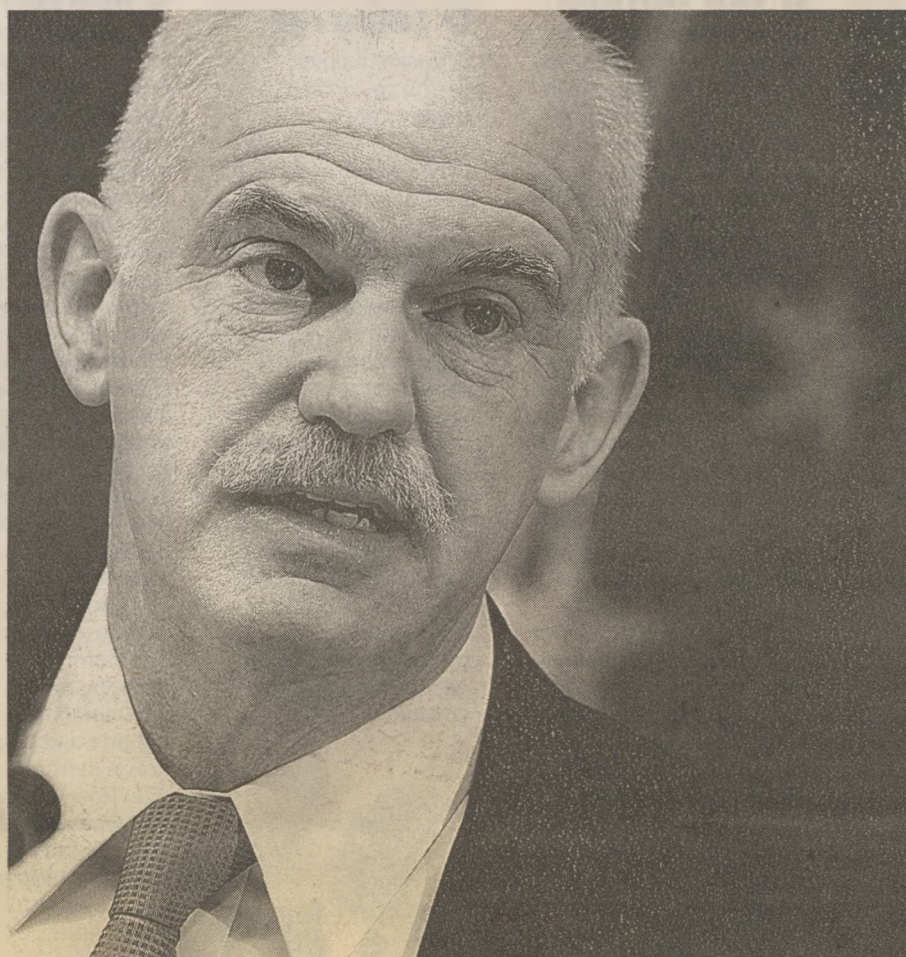
Την Πέμπτη το πρωί η πρώτη αχτίδα φωτός

Η δήλωση Μπαρόζο. Με μια ακόμη δήλωση, εξίσου δραματική με εκείνη που είχε κάνει προ ημερών, απνύθηκε έκκληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση να καταλήξει σε μια συμφωνία για την Ελλάδα και πίεσε όσο μπορούσε – λένε σήμερα οι ελληνικές πηγές – το, με επικεφαλής τη Γερμανία, μπλοκ των χωρών που αντιδρούσαν στη συγκρότηση του μηχανισμού στήριξης της Ελλάδας. Το κλίμα που μεταφέρει στον Γιώργο Παπανδρέου ο Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, στην ωριαία συνάντησή τους το βράδυ της Τετάρτης, στην έδρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες, δεν είναι καθόλου καλό. Οι πληροφορίες λένε ότι πίσω πλέον από τη Γερμανία και τις ισχυρές αντιδράσεις της στο «μεικτό» σχέδιο στοιχίζεται και η Ιταλία, πλην των παραδοσιακών και πολιτικά συγγενών κυβερνήσεων προς αυτή της κ. Μέρκελ, δηλαδή της Ολλανδίας, της Αυστρίας και της Σουηδίας. Ο κ. Μπαρόζο φοβάται ότι μπορεί το μπλοκ να επηρεάσει και άλλες χώρες, όπως η Σλοβενία και το Βέλγιο, και να δημιουργηθεί απέναντι στη Γαλλία, που στήριζε τη συμφωνία για τη διάσωση της Ελλάδας, ένα μεγάλο μέτωπο που θα διχάσει την ευρωζώνη.

«Δεν έχω επιλογές». «Δεν έχω άλλες επιλογές», επαναλαμβάνει ο Γιώργος Παπανδρέου, και φέρεται να επισημαίνει ότι «πέρα τα σκληρότερα μέτρα που έχει λάβει ελληνική κυβέρνηση. Δεσμεύομαι ότι θα τα υλοποιήσω, αλλά δεν μπορεί οι θυσίες των πολιτών της χώρας να γίνονται βορά στους κερδοσκόπους».

Ο κ. Μπαρόζο δεσμεύεται ότι θα κάνει έναν ακόμη γύρο τηλεφωνικών επαφών. Δεν έχει γίνει γνωστό με ποιους μίλησε, αλλά θεωρείται βέβαιο ότι είχε επαφές και με την κ. Μέρκελ, αλλά και με τον κ. Τρισέ. Όπως βεβαίως και με τον Νικόλα Σαρκοζί.

Ο Γιώργος Παπανδρέου φτάνει στο ξενοδοχείο του και σύμφωνα με περιγραφές είναι σχεδόν πεπεισμένος ότι η αποτυχία σε μια συμφωνία για τη συγκρότηση του μηχανισμού

Την Τετάρτη το βράδυ ο Γ. Παπανδρέου ενημέρωσε τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο ότι «για την Ελλάδα δεν μπορεί να υπάρξει άλλη αναβολή». Παραδόξως, ο κ. Μπαρόζο, στην εκλογή του οποίου είχε αντιταχθεί ενεργά ο κ. Παπανδρέου, δεν υιοθέτησε απλώς το τηλεσίγγραφο, αλλά φρόντισε να του δώσει μεγαλύτερη βαρύτητα

στήριξης της Ελλάδας συγκεντρώνει πολύ περισσότερες πιθανότητες απ' ό,τι μια πιθανή συμφωνία. Προτείνει στους συνεργάτες του να τον συνοδεύσουν για φαγητό.

Βαρύ κλίμα. Επιλέγεται η μπρασερί... «Ζορζ» και τον συνοδεύουν άλλοι δύο... «Ζορζ», ο Γιώργος Παπακωνσταντίνου και ο Γιώργος Πεταλωτής. Ο τέταρτος της παρέας είναι ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών Δημήτρης Δρούτσας. Τρώνε λιτά και συζητούν τα αυριανά. Ο Γιώργος Παπανδρέου μεταφέρει τις εντυπώσεις που αποκόμισε από τη συνάντησή του με τον Μπαρόζο και τη δέσμευσή του ότι θα κάνει έναν ακόμη, τελευταίο, γύρο επαφών με τους κυριότερους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε μια προσπάθεια να αποτρέψει το αδιέξοδο. Οι άλλοι τρεις προσηλασμένοι να ελαφρύνουν την κατάσταση. Δεν τα καταφέρνουν. Κατά τη μία, επιστρέφουν στο ξενοδοχείο.

Αλλαγή στάσης. Αύριο ξημερώνει μια άλλη μέρα. Νωρίς το πρωί, της Πέμπτης, ο Γ. Παπανδρέου ενημερώνεται «αρμοδίως» ότι «κάτι φαίνεται να αλλάζει», ότι φαίνεται να διαμορφώνεται «μια αλλαγή στάσης της Γερμανίας». Αλλά λίγο αργότερα, ενημερώνεται από την ελληνική πρεσβεία του Βερολίνου ότι η Άνγκελα Μέρκελ έχει κάνει μια ομιλία-φωτιά στην Μπούντεσταγκ, τη γερμανική Βουλή, υπό τις επευφημίες των Χριστιανοδημοκρατών και των συμμάχων της, λίγο πριν α-

ναχωρήσει για τις Βρυξέλλες. Την ενημέρωση αυτή της γερμανικής Βουλής έχει χρησιμοποιήσει ως αιτιολογικό για τη μη σύνοδο των ηγετών της ευρωζώνης, όπως επεδίωκε ο Μπαρόζο – να προηγηθεί δηλαδή της σύγκλησης συνόδου κορυφής των ηγετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε αν αποτύχανε η προσπάθεια για μια συμφωνία επί του σχεδίου στήριξης της Ελλάδας να υπήρχε η δυνατότητα να τεθεί εκ νέου προς συζήτηση η υπόθεση σε ένα πιο ευρύτερο Σώμα.

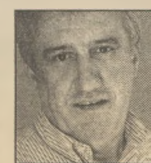
Οι πληροφορίες από την ελληνική αντιπροσωπεία μιλούν για ένα συνεχές σκωτσέζικο ντους, με πληροφορίες να φτάνουν από κάθε πλευρά και να μεταφέρονται στον Γιώργο Παπανδρέου, και προφανώς να αλλάζουν συνεχώς τις διαθέσεις της ελληνικής πλευράς. Κατά τις 3 το μεσημέρι, στην ελληνική αντιπροσωπεία φτάνει η πληροφορία ότι μετά την άφιξη της Μέρκελ στις Βρυξέλλες συγκροτείται σύσκεψη με τη συμμετοχή του Νικόλα Σαρκοζί, του προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Ζαν Κλοντ Τρισέ και του προέδρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Βαν Ρόμπαϊ. Εκεί αποφασίζεται οριστικά το είδος και το περιεχόμενο του μηχανισμού στήριξης.

Η ανακοίνωση. Μιάμιση ώρα μετά την έναρξη της σύσκεψης, ειδοποιείται να παραστεί και ο Γιώργος Παπανδρέου. Του ανακοινώνεται η συμφωνία – και της κ. Μέρκελ – στο μεικτό σύστημα. Πέντε η ώρα το απόγευμα, ώρα Βρυξελλών, όλα έχουν τελειώσει.

[ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ]

Το μήνυμα δεν είναι στο κείμενο

Πρέπει να διαβάσεις πίσω από τις γραμμές για να κατανοήσεις το ακριβές περιεχόμενο των ανακοινώσεων των Συνόδων Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι σαν το παιχνίδι «το κυνήγι του θησαυρού». Κρύβουν αυτό που θέλουν να πουν πίσω από διατυπώσεις δυσνόητες και ενίοτε επαμφοτερίζουσες – σαν τους χρησμούς της Πυθίας. Καμιά φορά το βασικό μήνυμα δεν βρίσκεται καν στο κείμενο – και είναι βασικό ακριβώς γιατί δεν συμπεριλήφθη. Με αυτή τη μέθοδο συντάχθηκε και η δήλωση του Γιουρογκρούπ, για την Ελλάδα. Είναι μια κτηνή προειδοποίηση: ή

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
glakopoulos@iolnet.gr

συμμορφώνεστε με τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας ή ετοιμαστείτε να αποχαιρετήσετε την Αλεξάνδρεια που θα χάσετε.

Από πλευράς πολιτικής ουσίας το κείμενο επαλήθευσε όσους έλεγαν ότι αυτό που κρίνεται στην πραγματικότητα είναι η προοπτική παραμονής της χώρας στην ευρωζώνη. Ακριβώς γιατί

τους κανόνες της παραβιάζουν οι ελληνικές δημοσιονομικές επιδόσεις. Για την τήρησή τους η Ελλάδα θα δεχθεί κοινοτική συνδρομή – ελεγχόμενη και υπό αυστηρή επιτήρηση. Στην ούγια ήδη γράφει: ΔΝΤ. Και δεν παρέχεται για να χαλαρώσει όπως νομίζουν πολλοί. Αλλά για να συνεχίσει την πορεία της στον δρόμο που είναι σπαρμένος με σπασμένα γυαλιά. Το δίχτυ ασφαλείας θα ανοίξει μόνο όταν θα πέσει από το συρματόσκοινο. Θα την κρατήσει. Αλλά θα έχει πέσει.

Ότι η έκβαση κρίθηκε την τελευταία στιγμή αφορά τις κλασικές διαπραγματευτικές πρακτικές της κοινοτικής Ευρώπης. Κατ' ουσίαν τα πράγματα πήγαν όπως είχαν προαποφασιστεί. Ο Τρισέ έδωσε το φιλί της ζωής στις ελληνικές τράπεζες. Ο Μπαρόζο με τον Γιούνκερ έδωσαν στην Ελλάδα αυτό που ήθελαν η Μέρκελ με τον Σαρκοζί να πάρει: την τελευταία ευκαιρία να δημιουργήσει οικονομία που θα παράγει πλεονάσματα, ώστε κάποτε να πληρώσει τα χρέη της. Η επιτυχία του Προγράμματος Σταθερότητας είναι η πρώτη προϋπόθεση, αλλά όχι και η τελευταία. Στο τέλος του 2012 το έλλειμμα θα είναι 2,7% του ΑΕΠ – δηλαδή θα είναι πάντα έλλειμμα. Και το χρέος θα έχει φτάσει κάπου στα τετρακόσια δισεκατομμύρια ακριβώς, γιατί θα βρίσκουμε να δανειστούμε. Αυτά που έδωσαν οι Ευρωπαίοι δεν είναι και λίγα. Αλλά δεν θα διστάσουν να τα πάρουν πίσω από μια χώρα που δεν μπορεί να μείνει στο καλούπι του Συμφώνου Σταθερότητας. Η απειλή υπάρχει στο κείμενο, ανάμεσα στις λέξεις. Απλώς όπως έλεγε ο Βολταίρος «Η μεγάλη χρησιμότητα των λέξεων είναι να κρύβουν τις σκέψεις μας».

«Επέτρεψε επί έναν μήνα τώρα να κερδοσκοπούν σε όλες τις αγορές οι κερδοσκόποι εις βάρος του ευρώ και εις βάρος της Ελλάδας»

Οι Γερμανοί εναντίον της καγκελαρίου

Σκληρές επιθέσεις για τη στάση της στο ελληνικό ζήτημα

Σκληρή επίθεση στην Άνγκελα Μέρκελ για τη στάση της στην ελληνική κρίση άσκησε ο πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Ομάδας Μάρτιν Σουλτς.

Η Μέρκελ «έπαιξε με τη φωτιά και αυτό είναι πολύ επικίνδυνο» τόνισε ο κ. Σουλτς σχολιάζοντας στο Δεύτερο Γερμανικό Κανάλι ZDF τα αποτελέσματα της Συνόδου. Και όχι μόνον αυτό. Η Μέρκελ «πουλάει τώρα ως δική της επιτυχία αυτό που είχε προτείνει ο Πρωθυπουργός κ. Παπανδρέου πριν από έναν μήνα. Αυτό αποφασίστηκε χθες για να βρίσκει η Ελλάδα ευκολότερα χρήματα στην αγορά σε λογικά επιτόκια», σημείωσε ο κ. Σουλτς. «Εναν μήνα τώρα η Μέρκελ έλεγε "όχι", ξαφνικά αλλάζει, λέει "ναι" και το πουλάει ως επιτυχία της. Ως πωλήτρια είναι καλή, αλλά πολιτικά στις Βρυξέλλες η ζημιά είναι μεγάλη», είπε ο Σοσιαλδημοκράτης ευρωβουλευτής, επειδή

επέτρεψε «επί έναν μήνα τώρα να κερδοσκοπούν σε όλες τις αγορές οι κερδοσκόποι εις βάρος του ευρώ και εις βάρος της Ελλάδας».

«Μέρος του προβλήματος».

Αν ο Χέλμουτ Κολ ήταν ο Βίσμαρκ του 20ού αιώνα που ένωσε τη Γερμανία έχοντας πάντα στο οπτικό του πεδίο την ισορροπία δυνάμεων, η Άνγκελα Μέρκελ είναι στον δρόμο να εξελιχτεί στον Κάιζερ Γουλιέλμο II του 21ου αιώνα, γράφει στην εφημερίδα «Die Welt» ο δημοσιο-

γράφος - συγγραφέας Ντέτλεφ Γκίντλερ. Με την ακλόνητη πεποίθηση ότι η Γερμανία είναι «υπόδειγμα» για τις άλλες χώρες και «συνεπαρμένη από την οικονομική ισχύ της χώρας, βλέπει τις εντάσεις που υπάρχουν στο ευρωπαϊκό πεδίο, αλλά διώχνει από πάνω της κάθε ευθύνη: το πρόβλημα δεν είναι η ι-

«Το ΔΝΤ ταφόπλακα για το ευρώ»

Η Μέρκελ έπεισε τον Σαρκοζί για το ΔΝΤ με αντίτιμο όμως να πει το μεγάλο «ναι» στη σταθερή γαλλική επιδίωξη για μια ευρωπαϊκή οικονομική κυβέρνηση στην Ε.Ε. που ήταν επί δεκαετίες «κόκκινο πανί» για τη Γερμανία. Αυτό κάνει «πικρή» τη νίκη της καγκελαρίου, σημειώνει η οικονομική εφημερίδα «Handelsblatt». Σημαντικότερη όμως ήταν η στροφή του Ζαν Κλοντ Τρισέ να παρατείνει τα έκτακτα μέτρα ρευστότητας στις τράπεζες και μετά το 2011, εκτιμά η «Sueddeutsche Zeitung». Μία στροφή που «δεν βοηθάει μόνον την Αθήνα. Ο Τρισέ κάνει αυτό το βήμα κινούμενος και από το συμφέρον της τράπεζας. Η ΕΚΤ θέλει να αποτρέψει την πραγματική παρέμβαση του ΔΝΤ σε μια χώρα της ευρωζώνης». Η Frankfurter Rundschau στιγματίζει τη επιλογή της Μέρκελ να καλέσει το ΔΝΤ για να σώσει την Ελλάδα, «ωσάν να μην ήταν σε θέση η αθροιστικά μεγαλύτερη οικονομική δύναμη να λύσει μόνη της ένα πρόβλημα που έχει το μέγεθος του κρατιδίου της Έσσης. Αν η λύση είναι το ΔΝΤ, τελειώνει και το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Προδιαγράφεται ο δρόμος για μικρά εθνικά νομίσματα που θα συνθλίβονται ανάμεσα στο δολάριο και του γουάν, όπως και το όραμα μιας κοινωνικής και ελεύθερης Ευρώπης».

σχύς του ισχυρού, αλλά η αδυναμία του αδύνατου...

Στη σημερινή κρίση φαίνεται η Γερμανία να μην αντιλαμβάνεται τι γίνεται, να μη διαθέτει ίχνος πολιτικού ενστίκτου: η Ισπανία και η Ελλάδα για να εξισορροπήσουν το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας έναντι της Γερμανίας, που δημιουργήθηκε με την εισαγωγή του ευρώ, έπρεπε να μειώσουν τους μισθούς κατά 20%. Και μέχρι το 2013 για να επανέλθουν στο κρατικό έλλειμμα του 3% πρέπει και οι δύο χώρες να συρρικνώσουν το ΑΕΠ κατά 15%. Μια τέτοια πορεία δεν μπορεί να αντέξει κανείς λαός επί τρία χρόνια.

«Η Μέρκελ πουλάει τώρα ως δική της επιτυχία αυτό που είχε προτείνει ο κ. Παπανδρέου πριν από έναν μήνα. Ως πωλήτρια είναι καλή, αλλά πολιτικά στις Βρυξέλλες η ζημιά είναι μεγάλη», είπε για τη γερμανίδα καγκελάρια ο Σοσιαλδημοκράτης ευρωβουλευτής Μάρτιν Σουλτς

Σε γραμμή συναίνεσης ο Σαμαράς

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
nasopoulos@dolnet.gr

Ο Αντώνης Σαμαράς αποχώρησε από την τετράωρη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος με μια αίσθηση «εθνικής μοναξιάς», όπως τόνιζαν στενοί συνεργάτες του από το επιτελείο που τον συνόδευε στις Βρυξέλλες.

Ο μόνος που είχε σπάσει τη μονοτονία από τη «μερκελοποίηση» της Συνόδου ήταν ο πρόεδρος του Γιουρογκρούπ Ζαν Κλοντ Γιούνκερ. Δεν παρεξέκλινε, βέβαια, από τη θέση της καγκελαρίου, βρήκε όμως την ευκαιρία να απονείμει εύσημα στον πρόεδρο της Ν.Δ. γιατί «προσφέρει τη συναίνεση που είναι αναγκαία για την Ελλάδα».

Στην ίδια συναινετική γραμμή που ακολουθεί από τις αρχές της εβδομάδας κινήθηκε ο κ. Σαμαράς και στις δηλώσεις του από τη βελγική πρωτεύουσα. Το μήνυμα, όπως το μεταφέρει και ο εκπρόσωπος του κόμματος Π. Παναγιωτόπουλος, είναι ότι ο πρόεδρος της Ν.Δ. εκτός συνόρων «φοράει τη φανέλα της Εθνικής Ελλάδας» και «βάζει πλάτη» για να ξεφύγει η χώρα από το δημοσιονομικό αδιέξοδο.

Αντώνης Σαμαράς. Είναι πεπεισμένος ότι η μετωπική σύγκρουση με την κυβέρνηση στο πεδίο της οικονομίας δεν προσφέρει πολιτικά οφέλη στη Ν.Δ.

νηγυρισμοί, ενώ μίλησε για κινδύνους σε περίπτωση που ο μηχανισμός στήριξης θα πρέπει να ενεργοποιηθεί.

«Αυτολογοκρισία». Ο ίδιος ο πρόεδρος της Ν.Δ. έκανε λόγο στη Βουλή για «αυτολογοκρισία», προαναγγέλλοντας αυτή τη στροφή. Κομματικοί παράγοντες επισημαίνουν ωστόσο ότι πρόκειται και για πολιτική επιλογή του κ. Σαμαρά, η οποία υπαγορεύθηκε κυρίως από δύο λόγους: Πρώτον, η Ρηνίλλης έχει καταλήξει ότι η μετωπική σύγκρουση με την κυβέρνηση στο πεδίο της οικονομίας δεν προσφέρει πολιτικά οφέλη στη Ν.Δ., πολύ περισσότερο αφού η νέα ηγεσία αποστασιοποιείται από τα πεπραγμένα της κυβέρνησης Καραμανλή και την πολιτική της λεγόμενης «ήπιας προσαρμογής», στοχεύοντας ευθέως τον Γ. Αλογοσκούφη. Οι μετρήσεις που δείχνουν ότι η πλειονότητα της κοινής γνώμης αποδίδει τη βασική πολιτική ευθύνη για το οικονομικό ναυάγιο στην κυβέρνηση Καραμανλή, είναι προφανές ότι έχουν παίξει τον ρόλο τους.

Ο ΛΑΟΣ. Δεύτερον, ο ΛΑΟΣ που κινείται τις τελευταίες εβδομάδες συναινετικά συμπλέοντας με τις κυβερνητικές επιλογές, εμφανίζεται δημοσκοπικά να καταγράφει πολιτικά κέρδη. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι ο Γ. Καρατζαφέρης, ο οποίος προβάλλει ως «υπεύθυνος» πολιτικός αρχηγός απέναντι στην κρίση, έσπευσε να υπογράμμισει αλλά και να εκμεταλλευθεί πολιτικά τη στροφή της Ν.Δ., αποδίδοντάς την εν πολλοίς στη δική του στάση.

Επιτελικά στελέχη της αξιωματικής αντιπολίτευσης επισημαίνουν ακόμη ότι η εικόνα των τελευταίων ημερών βρίσκεται πιο κοντά στο προσωπικό στυλ του κ. Σαμαρά και ουσιαστικά ενισχύει την αξιοπιστία του. «Ο Αντώνης Σαμαράς δεν ήταν ποτέ οπαδός της φασαρίας και αν κινήσει με στόχο την αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση δεν θα είναι πετυχημένος», λένε με έμφαση. Ακόμη, σημειώνουν ότι στο πεδίο της οικονομικής κρίσης είναι πεπεισμένος πως η Ν.Δ. δεν θα έχει κανένα όφελος αν η κατάσταση φτάσει στα άκρα και οδηγήσει σε νέο κυβερνητικό ναυάγιο. «Η αναφορά του ότι "η Ν.Δ. δεν επιθυμεί να κληθεί να κυβερνήσει πάνω σε ερείπια" δεν είναι σχήμα λόγου, αλλά αποτυπώνει όλη τη φιλοσοφία Σαμαρά», λένε τακτικοί συνομιλητές του.

Εδώ Βερολίνο
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ
Γιώργος Παππάς

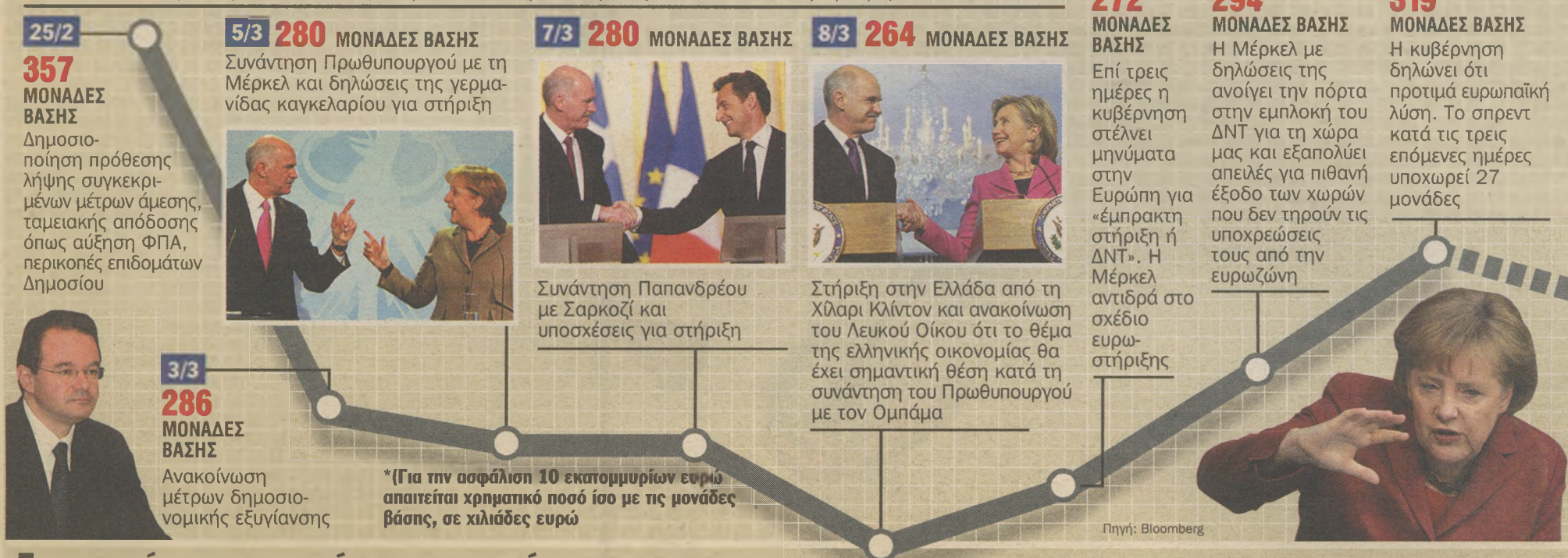
Άμεση σύνδεση των spreads των ασφαλιστρών
κινδύνου (CDS) με τις πολιτικές εξελίξεις

Τα μέτρα έδιωξαν τους κερδοσκόπους

... αλλά η συζήτηση περί ΔΝΤ αύξησε τον «τζόγο» υπέρ της πτώχευσης

Το ασανσέρ της κερδοσκοπίας

Τα σπρεντ των ασφαλιστρών κινδύνου* (CDS) 10ετών ελληνικών ομολόγων και οι πολιτικές εξελίξεις

Τα στοιχήματα για πτώχευση χωρών

Καθαρή αξία τοποθετήσεων σε ασφαλιστρά κινδύνου (CDS) για την πτώχευση χωρών - μελών της Ε.Ε. (σε εκατ. δολ.)

Στο χαμηλότερο σημείο από τον Σεπτέμβριο βρέθηκε η καθαρή αξία των στοιχημάτων υπέρ της πτώχευσης της Ελλάδας την εβδομάδα 12-19 Μαρτίου, επιβεβαιώνοντας το γεγονός ότι τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης και οι συναντήσεις του Πρωθυπουργού με τους ευρωπαίους ηγέτες απομάκρυναν τους κερδοσκόπους.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΧΑΡΗΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ

Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία για τα περιβόητα ασφαλιστρά κινδύνου (CDS) - τα οποία έχουν χαρακτηριστεί από πολλούς ως ένα από τα βασικότερα εργαλεία που χρησιμοποιούν οι κερδοσκόποι για να πλουτίσουν εις βάρος των εθνικών οικονομιών. Σύμφωνα με το Depository Trust & Clearing Corporation, τον μοναδικό οργανισμό που συγκεντρώνει στοιχεία για τα CDS σε εθνικά ομόλογα και εταιρείες, τα πρώτα σημάδια μείωσης έγιναν αισθητά την εβδομάδα 5-12 Μαρτίου, όταν η καθαρή αξία των τοποθετήσεων σε ασφαλιστρά κινδύνου για τα ελληνικά ομόλογα μειώθηκε κατά 259 εκατομμύρια δολάρια

- συγκεκριμένα, η «όρεξη» των κερδοσκόπων στην αγορά των CDS υπέρ της πτώχευσης της Ελλάδας κόπηκε από τα 9,025 δισ. στα 8,766 δισ. Κατά τη διάρκεια αυτού του επταήμερου, ο Πρωθυπουργός συνάντησε τους Μέρκελ, Σαρκοζί και Ομπάμα και έλαβε διαβεβαιώσεις για τη στήριξη της Ελλάδας, ενώ ο Μπαρόζο προχώρησε σε δηλώσεις για τη δημιουργία ευρωπαϊκού μηχανισμού βοήθειας. Με-

γαλύτερη μείωση σημειώθηκε την προηγούμενη εβδομάδα (12-19 Μαρτίου) με την καθαρή αξία των CDS να συρρικνώνεται κατά 792 εκατ. δολάρια επιπλέον, ρίχνοντας τις τοποθετήσεις υπέρ της πτώχευσης της χώρας στο χαμηλότερο σημείο των τελευταίων επτά μηνών.

Στροφή 180 μοιρών. Αντίθετη πορεία από την καθαρή αξία των τοποθε-

Πάνω τα στοιχήματα υπέρ της γερμανικής πτώχευσης

Κατά 281 εκατ. δολάρια αυξήθηκε το «στοίχημα» των CDS υπέρ της πτώχευσης της Γερμανίας το δεκαπενθήμερο 5-19 Μαρτίου, όπως προκύπτει από τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία. Το ίδιο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τον οργανισμό Depository Trust & Clearing Corporation (DTCC) που συγκεντρώνει πληροφορίες για τα ασφαλιστρά κινδύνου, οι καθαρές αξίες που τοποθετούνταν στα CDS των εθνικών ομολόγων των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών χωρών παρουσίαζαν μείωση. Σύμφωνα με τους ειδικούς, για να αποκτήσει κάποιος σωστή εικόνα σχετικά με τα ποσά που θα αλλάξουν χέρια μεταξύ των αγοραστών των ασφαλιστρών κινδύνου και των πωλητών στην περίπτωση της χρεοκοπίας μιας χώρας, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του την καθαρή αξία (net notional) και όχι την ακαθάριστη (gross).

τήσεων ακολούθησαν τα spreads των CDS από τις 16-17 Μαρτίου και μετά (για τα 5ετή και τα 10ετή ομόλογα αντίστοιχα), σύμφωνα με τα στοιχεία του Bloomberg. Στις 15 Μαρτίου η ελληνική κυβέρνηση έστειλε στην Ευρώπη το μήνυμα «στηρίξτε στην πράξη ή πάμε ΔΝΤ» και ανέβασε τους τόκους κατά τις επόμενες ημέρες. Σειρά είχαν οι αντιδράσεις της Μέρκελ για τη χρηματική στήριξη της Ελλάδας και οι δηλώσεις της για πιθανή έξοδο χώρας που δεν τηρεί τις υποχρεώσεις της από την ευρωζώνη. Ακολούθησε το άνοιγμα της πόρτας για εμπλοκή του ΔΝΤ από επίσημα ευρωπαϊκά χείλη, ενώ στις 19 Μαρτίου τα σενάρια για τον ρόλο του διεθνούς οργανισμού στον δανεισμό της χώρας ενισχύθηκαν. Αποτέλεσμα των παραπάνω αντιδράσεων και η εμμονή στο σενάριο του ΔΝΤ, εκτιμούν έλληνες και ξένοι ειδικοί, ήταν να προβληματιστούν οι αγορές και να εκτιναχθεί το spread του ασφαλιστρου κινδύνου του 5ετούς ομολόγου κατά 55 μονάδες μέσα σε πέντε εργάσιμες και του 10ετούς κατά 47 μονάδες σε τέσσερις.